

Creëer natuurlijke sfeer

Sfeer maken met natuur als inspiratiebron, dat is de opdracht voor leerlingen die in september met Hand & Design starten. Een nieuwe opleiding op de rand van het groene domein. Er wordt een speciale wervingscampagne gevoerd.

“**H**et stempel van een creatieve mbo-opleiding”, zegt Guido Müskens, teamleider Bloem & vormgeving in 's-Hertogenbosch. “Dat is wat we graag willen.” Hand & Design is echter niet bedoeld voor autonome kunstenaars, maar voor mensen die in opdracht werken. Toegepast. De opdracht luidt dan meestal: sfeer maken met natuurlijke materialen. Hand & Design moet in september van start. “We zijn tamelijk laat om een opleiding in de markt te zetten”, erkent Müskens. Maar de promotie- en wervingscampagne (website handand-design.nl, promotieteam van leerlingen met grasauto, *flyers* en ander materiaal in fluorescerend groen met grijs) is nu goed op gang gekomen. Het betreft, vertelt hij, een mbo-opleiding op niveau 4 waarin je leert ontwerpen en vormgeven met de natuur als belangrijkste inspiratiebron. Leerlingen zijn vooral creatief bezig; niet in een klaslokaal, maar in een atelier. “Doen met je handen; daar draait het om in deze opleiding.”

Verantwoorden

Werk is er volgens Müskens voldoende. Winkelcentra, beurzen, meubelzaken; overal wordt met sfeer en decoratie gewerkt. Tafels staan gedekt, gebruiksartikelen zijn uitnodigend opgesteld. Warmte en gezelligheid, luxueus, romantisch, zakelijk, vrolijk of exotisch. Dat kan allemaal worden gesuggereerd. Producten worden niet meer van het schap verkocht, maar ze worden gepresenteerd. “Je ziet wat dat betreft een hele verschuiving.” Daar kun je mensen voor opleiden. “Vroeger deden stylisten dat,” zegt hij, “sfeer in een ruimte neerzetten. Maar die hadden geen materialenkennis. Hoe kun je plexiglas buigen, wat gebeurt er met hout onder water, hoe kun je metaal bewerken, wat kun je met rubber en katoen, met mos of ander natuurlijk materiaal?” Je moet leren een ontwerp te maken, dat communiceren met de opdrachtgever en het kunnen motiveren en verantwoorden. Is het bijvoorbeeld economisch haalbaar? Vervolgens moet je het kunnen uitvoeren.

Een vormgever op mbo-niveau. Iemand die de natuur kan binnenhalen. Creatief en handig, communicatief en marktgericht, gemotiveerd en zelfstandig. Daar denkt Müskens aan. Niet iedereen is dan geschikt om in te stromen. Kandidaten krijgen een intakegesprek dat langer zal duren dan normaal. Eigenlijk laat Müskens leerlingen liefst een dagje in het atelier bezig zijn. Of workshops doen tijdens de open dagen.

Visitekaartje

Er is een duidelijk verschil met Bloem & vormgeving. Of met de meesteropleiding, op mbo-plus-niveau. “Iedereen is verbaasd over wat daar gebeurt”, zegt Müskens. “Over de creativiteit die er wordt ontplooid. Maar je moet wil je zo'n meesteropleiding doen eerst bloemist worden. De gedachte was nu: kun je zo'n opleiding, vormgeven met plantaardig materiaal, niet inrichten zonder die noodzaak. Eigenlijk wordt daarmee de meesteropleiding omgezet naar een mbo-opleiding.”

FOTO: TON VAN DEN BORN

◀ **Guido Müskens, teamleider in 's-Hertogenbosch: "Deze graffiti-kunst moet bijdragen aan de creatieve uitstraling"**

'Het uiteindelijke doel is dat jij na vier jaar met jouw creativiteit je brood kunt verdienen', is in het promotiemateriaal te lezen. 'Tijdens de studie kom je er vanzelf achter waar je echt goed in bent en waar je verder mee wilt. Je kunt dan terecht bij verschillende bedrijven en in verschillende beroepen.' Als decorateur, vormgever, ontwerper, standbouwer, etaleur of designer bijvoorbeeld. In decor- en standbouw, etaleer- en decoratiebedrijven, interieurbedrijven, ontwerpstudio's, reclame- en stylingbureaus, tuin- en winkelcentra, theaters, cateraars, beurs- en evenementenorganisaties en bouwmarkten. "Ik heb geen idee hoeveel mensen we per jaar in die markt kwijt kunnen."

Tijdens de opleiding gaat het over materialen; de vormen, eigenschappen, kleuren daarvan. Leerlingen moeten offertes maken. Ze krijgen ook fotografie, beeldende vakken, creatieve technieken, houtbewerking en lassen. En verder alle onderdelen (talen, wiskunde, biologie) die je in een vierjarige bol-opleiding zou verwachten. Groepswerk en individueel.

"En competentiegericht", benadrukt Müskens.

Naast de eigen docenten, heeft de school gastdocenten gezocht. Er komen immers nieuwe disciplines. Müskens verwijst naar de graffiti-kunst, 'visitekaartje' van een van die gastdocenten, op de buitenmuren van de school. "Dat moet ook bijdragen aan de creatieve uitstraling."

Banketbakker

Het atelier van Hand & Design – tot 1 juni zit er nog een theaterwerkplaats – is een multifunctionele ruimte waar leerlingen de hele dag aan het werk kunnen, dus ook op dagen dat ze geen les hebben. Het eerste jaar hebben ze drie dagen per week les, één dag stage en één lesvrije atelierdag. Een concrete opdracht zou bijvoorbeeld aankleding van de kantine of een werkruimte in de school kunnen zijn. In latere jaren moeten er opdrachten vanuit bedrijven komen. Verder wil de school leerlingen excursies in het binnenland laten organise-

ren. Bijvoorbeeld naar een expositie of een werkplaats.

"Op stageadressen moet het vooral om creativiteit gaan. Het kan met name in het eerste jaar van alles zijn, bijvoorbeeld een kopieershops tot een banketbakker. Overal waar ze bezig kunnen zijn op het grensvlak van creativiteit en vakmanschap." Müskens heeft al gesprekken gehad met bedrijven die bij uitstek bezig zijn met sfeer maken; cateraars bijvoorbeeld, maar ook de Efteling en de Brabanthallen.

Fluorescerend

De titel 'Hand & Design' is Engels omdat dat jongeren meer zou aanspreken, verwacht Guido Müskens. De school heeft zich laten adviseren door twee leerlingen van de vierjarige mbo-opleiding beeldende vormgeving van Sint-Lucas in Bostel, generatiegenoten van de doelgroep. Zij hebben meegedacht over de naam, de flyers, de campagne en de kleuren waarmee die campagne wordt gevoerd (een combinatie van fluorescerend groen met grijs). →

FOTO: JORN VAN DIJK

▲ *Eigenlijk laten we aspirant-leerlingen het liefst een dagje in het atelier bezig zijn. Tijdens de onlangs gehouden eerste open dag was daar gelegenheid voor*

In de campagne zijn tradities doorbroken. “We willen eigenlijk buiten het aoc-gevoel zitten”, verklaart Müskens. “De opleiding ligt ook enigszins buiten dat domein. Het heeft wat moeite gekost om te organiseren, maar wil je

groeit tot een gerenommeerde bloemopleiding. Zo’n naam hebben we hier nog niet. We zitten hier (achter het station in ’s-Hertogenbosch en dichtbij de HAS) pas sinds 1 november, als onderdeel van de vestiging Boxtel.

bol-opleiding. “Niet teveel versnippering”, motiveert Müskens. “Niet teveel ineens, maar eerst kijken hoe dit loopt.” Later wil de school nog onderzoeken of het mogelijk is om uit te stromen op niveau 3. Doorstroom naar een hbo-opleiding zou behalve Stoas Hogeschool of HAS Den Bosch bijvoorbeeld ook de kunstacademie kunnen zijn.

Voldoende perspectief, verwacht teamleider Müskens. “De natuur binnenhalen, daar wordt je beter van. In ziekenhuizen is dat aangetoond. Er is ook bewezen dat planten in een werkruimte rustgevend werken.”

De ontwerpactiviteiten kunnen bovendien prachtige resultaten geven. Soms onverwachts. Müskens vertelt over een door een mbo-leerling speciaal geprepareerde vloer waarop voetstappen langzaam verdwenen. Hij maakt onderscheid tussen de autonome kunst, een pure uiting van creativiteit, en aan de andere kant, het toegepaste. “Je moet soms even helemaal niet toegepast bezig willen zijn; dan komen de mooiste dingen.”

‘Het betreft een mbo-opleiding op niveau 4 waarin je leert ontwerpen en vormgeven met de natuur als belangrijkste inspiratiebron’

nu naar de website van de opleiding, dan hoef je niet eerst naar de website van Helicon. Daarvoor hebben we toestemming van het College van Bestuur. Maar andere opleidingen stellen daar vervolgens toch vragen over.” Bovendien is op het Helicon-logo, normaal in de kleuren donkerblauw en oranje, voor deze campagne aangepast in fluorescerend groen met grijs. “In Vught waren we de bloemschikschool. We zijn er in veertig jaar uitge-

Alles is nieuw. We hebben nu de mogelijkheid om iets nieuws neer te zetten, zonder overigens die geschiedenis als bloemschikschool helemaal van ons af te zetten. Maar dat is ook de reden dat we wel wat haast hebben. Nu kan het nog.”

Voetstappen

Voorlopig is er alleen een vierjarige

Ton van den Born